

Πρόλογος

Η Θεσσαλία των ελληνοιστικών χρόνων ως προς την αρχαιολογική εικόνα της είναι στην πραγματικότητα μια σχεδόν άγνωστη χώρα. Μολονότι δεν έλειψαν οι τόποι που φωτίστηκαν από την έρευνα, όπως η Δημητριάδα και η Άλος, και σχετικά πρόσφατα οι Φερές, δύσκολα θα μπορούσε να έχει κανείς το απαραίτητο πανόραμα των ελληνοιστικών χρόνων. Ωστόσο, είναι γνωστό ότι η χώρα αυτή είχε μια έντονη παρουσία στον ελληνοιστικό κόσμο, όπως το φανερώνουν τα πυκνά γεγονότα της ιστορίας της. Η Θεσσαλία αποτελεί για δύο και πλέον αιώνες (4ος-2ος αι. π.Χ.) το θέατρο αλληπάλληλων συγκρούσεων κυρίως με τους Μακεδόνες. Στο πλαίσιο πρόσκαιρων συμμαχιών με τις ομοσπονδίες των νότιων και των δυτικών ελληνικών πόλεων ή με τους βασιλείς των ελληνοιστικών βασιλείων της Ανατολής δημιουργούνται συνεχείς ρήξεις στην προσπάθεια να αναχαιτιστεί η επεκτατική πολιτική του Μακεδόνα και να διατηρηθεί η ανεξαρτησία των Θεσσαλών στον ελληνικό χώρο. Η παρουσία των Ρωμαίων και η καταστροφή του μακεδονικού βασιλείου φάνηκε ότι εξασφάλιζε την ελευθερία τους, στην πραγματικότητα εδραίωνε τη ρωμαϊκή κυριαρχία στον ελληνικό κόσμο οριστικά.

Το πολιτικό αυτό πλαίσιο αποτέλεσε και τη βάση για να αναπτυχθεί η κοινωνική και οικονομική ζωή της πλούσιας από τη φύση Θεσσαλίας στους ελληνοιστικούς χρόνους. Αυτά τα πολύ σημαντικά γεγονότα προσπαθεί να προσεγγίσει στα τελευταία χρόνια η αρχαιολογική έρευνα. Οι νεότερες και όχι πλήρως γνωστές ελληνοιστικές ανασκαφές στη Θεσσαλία απέδωσαν πολλά νέα και ενδιαφέροντα ευρήματα και χρήσιμες πληροφορίες που κατά τη γνώμη μας είχαν μεγάλη σημασία στη γνώση του ελληνοιστικού κόσμου. Για τους λόγους αυτούς επιλέξαμε, τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής για την Ελληνοιστική Κεραμική, να αναδείξουμε το ρόλο της Θεσσαλίας κατά την ελληνοιστική εποχή με αφετηρία βέβαια την κεραμική παραγωγή της. Έτσι αποφασίστηκε η οργάνωση της ΣΤ' Επιστημονικής Συνάντησης για την Ελληνοιστική Κεραμική να πραγματοποιηθεί στο Βόλο την άνοιξη του 2000. Οι αρχαιολόγοι της ΙΓ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων με επικεφαλής την προϊστάμενη τους κ. Β. Αδρύμη, αποδέχθηκαν πρόθυμα την πρότασή μας και ανέλαβαν την οργάνωση της Συνάντησης με το γνωστό αίσθημα φιλοξενίας και φιλοτιμίας για το καλύτερο, προσθέτοντας μέγιστο βάρος στο ήδη βαρύ καθημερινό τους πρόγραμμα. Αρωγοί στις οικονομικές απαιτήσεις της διοργάνωσης είναι το Υπουργείο Πολιτισμού και η Τοπική Αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού. Σε όλους οφείλουμε θερμές ευχαριστίες.

Είναι πολύ μεγάλη χαρά να συναντούμε και πάλι φίλους και συναδέλφους που με τη συμμετοχή τους έδωσαν σάρκα και οστά σε αυτή την προσπάθεια έρευνας και μελέτης του αρ-

χαίου κόσμον. Η επιδίωξη μας είναι η έρευνα αυτή να είναι ανοιχτή και διεθνής, όπως ακριβώς τα ελληνιστικά χρόνια, αλλά αφετηρία της να παραμένει η ελληνική παιδεία και η ελληνική χώρα.

Είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι οι Συναντήσεις για την Ελληνιστική Κεραμική, εκτός της Α΄ των Ιωαννίνων, έχουν πραγματοποιηθεί σε ελληνιστικά λιμάνια και τούτο φανερώνει το κύριο γνώρισμα της εποχής και του υλικού που μας ενδιαφέρει. Αν μεθοδολογικά μας ενδιαφέρουν η χρονολόγηση και η ταξινόμηση της κεραμικής, στόχος μας παραμένει η κατανόηση αυτής της θαυμαστής ελληνιστικής εποχής.

Καλώς ορίσατε

Για την Επιστημονική Επιτροπή

ΣΤΕΛΛΑ ΔΡΟΥΓΟΥ

Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας ΑΠΘ